

31970L0157

L 42/16

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

23.2.1970

NÕUKOGU DIREKTIIV,

6. veebruar 1970,

mootorsõidukite lubatud mürataset ja heitgaasisüsteemi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta

(70/157/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 100,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽¹⁾võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾

ning arvestades, et:

tehnilised nõuded, millele mootorsõidukid peavad siseriiklike õigusaktide kohaselt vastama, kehtivad muu hulgas ka mootorsõidukite lubatud mürataseme ja heitgaasisüsteemi kohta;

kõnealused nõuded on liikmesriigiti erinevad; seetõttu on vajalik, et kõik liikmesriigid kohaldaksid samu nõudeid, tehes olemasolevatesse eeskirjadesse lisandusi või asendades need uutega selleks, et eelkõige oleks võimalik rakendada iga sõidukitüübi puhul EMÜ tüübikinnitusmenetlust, mida käsitletakse nõukogu 6. veebruari 1970. aasta direktiivis mootorsõidukite ja nende haagiste tüübikinnitust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽³⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Käesolevas direktiivis tähendab "sõiduk" teedel kasutamiseks mõeldud, kerega või kereta, vähemalt neljarattalist mootorsõidukit, mille valmistajakiirus ületab 25 km/h, välja arvatud rööbastel liikuvad sõidukid, põllutööriitorid ja -masinad ning muud töösõidukid.

Artikkel 2

Ükski liikmesriik ei tohi keelduda EMÜ või siseriikliku tüübikinnituse andmisest sõidukile lubatud mürataseme või heitgaasisüsteemiga seotud põhjustel, kui selle müratase ja heitgaasisüsteem täidab lisades sätestatud nõudeid.

Artikkel 3

Muudatused, mis on vajalikud lisa nõuete kohandamiseks tehnika arenguga, v.a punktide 1.1 ja 1.4.1.4 alusel kehtestatud nõuded, võetakse vastu mootorsõidukite ja nende haagiste tüübikinnitust käsitleva nõukogu direktiivi artiklis 13 ettenähtud korras.

Artikkel 4

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid 18 kuu jooksul alates käesoleva direktiivi teatavakstegemisest ja teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide tekst edastatakse komisjonile.

Artikkel 5

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 6. veebruar 1970

Nõukogu nimel

eesistuja

P. HARMEL

⁽¹⁾ EÜT C 160, 18.12.1969, lk 7.⁽²⁾ EÜT C 48, 16.4.1969, lk 16.⁽³⁾ EÜT L 42, 23.2.1970, lk 1.

LISA

I. LUBATUD MÜRATASEMED

I.1. Määrad

Käesoleva direktiivi artiklis 1 osutatud sõidukite müratase, mida mõõdetakse selles lisas kehtestatud tingimustel, ei tohi ületada järgmisi tasemeid:

Sõidukikategooria	Näit detsibellides dB (A)
I.1.1. Sõidukid, mis on ette nähtud reisijateveoks ja milles on kuni üheksa istekohta koos juhi kohaga	82
I.1.2. Sõidukid, mis on ette nähtud reisijateveoks ja milles on üle üheksa istekohta koos juhi kohaga ning mille registrimass ei ületa 3,5 tonni	84
I.1.3. Sõidukid, mis on ette nähtud kaubaveoks ja mille registrimass ei ületa 3,5 tonni	84
I.1.4. Sõidukid, mis on ette nähtud reisijateveoks ja milles on üle üheksa istekohta koos juhi kohaga ning mille registrimass ületab 3,5 tonni	89
I.1.5. Sõidukid, mis on ette nähtud kaubaveoks ja mille registrimass ületab 3,5 tonni	89
I.1.6. Sõidukid, mis on ette nähtud reisijateveoks ja milles on üle üheksa istekohta koos juhi kohaga ning mille mootori võimsus on vähemalt 200 hj DIN	91
I.1.7. Sõidukid, mis on ette nähtud kauba- või materjaliveoks, mille mootori võimsus on vähemalt 200 hj DIN ja mille registrimass ületab 12 tonni	91

I.2. Mõõtevahendid

Sõidukite tekitatavat müra mõõdetakse müramõõturiga, mida kirjeldatakse Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoni väljaandes nr 179, 1. trükk (1965).

I.3. Mõõtmistingimused

Mõõdetakse piisavalt vaikselt ja avatud kohas (ümbritsev müra ja tuule tekitatav müra vähemalt 10 db (A) võrra madalam mõõdetavast mürast) tühimassiga sõidukit.

See koht võib olla näiteks 50meetrise raadiusega avatud plats, mille keskosas on vähemalt 20meetrise raadiusega praktiliselt sile pind, mis on kaetud betooni, asfaldi või samalaadse materjaliga ja millel ei ole lahtist lund, pikka rohtu, lahtist mulda ega tuhka.

Katseraja pind ei tohi põhjustada ülemäära rehvimüra. Seda tingimust kohaldatakse ainult liikuvate sõidukite tekitatud müra mõõtmisel.

Mõõtmine viiakse läbi ilusa ilma ja vähesel tuulega. Sõiduki või mikrofoni juures tohib olla ainult mõõdiku näidu lugeja, sest pealtvaatajate juuresolek sõiduki või mikrofoni juures võib märkimisväärselt mõjutada mõõdiku näitu. Näidu lugemisel ei võeta arvesse märgatavaid osuti kõikumisi, millel ei paista olevat seost üldise müratasemega.

I.4. Mõõtmismeetod

I.4.1. Liikuvate sõidukite müra mõõtmine (tüübikinnituse tarvis)

Mõlemal pool sõidukit tehakse vähemalt kaks mõõtmist. Reguleerimiseks võib teha esialgseid mõõtmisi, kuid neid ei võeta arvesse.

Mikrofon asetatakse maapinnast 1,2 m kõrgusele ja sõidurajal sõiduki kesketeljega CC risti oleval joonel PP' 7,5 m kaugusele (joonis 1).

Katserajal märgitakse maha kaks joont AA' ja BB', mis on paralleelsed joonega PP' ning on sellest 10 m eespool ja tagapool. Sõidukid lähenevad allpool osutatud ühtlase kiirusega joonele AA'. Seguklapp avatakse siis nii kiiresti kui võimalik ja hoitakse täielikult avatult, kuni sõiduki tagumine osa (¹) on ületanud joone BB'; seejärel seguklapp suletakse nii kiiresti kui võimalik.

Mõõtmistulemuseks on maksimaalne registreeritud müratase.

I.4.1.1. Käigukastita sõidukid

Sõiduk läheneb joonele AA' ühtlase kiirusega, mis vastab järgmisest kolmest kiirusest madalaimale:

- mootori pöörlemiskiirus võrdub kolmveerandiga mootori pöörlemiskiirusest, millega saavutatakse maksimaalne võimsus,
- mootori pöörlemiskiirus võrdub kolmveerandiga mootori pöörlemiskiirusest, mida võimaldab pöörlemissageduse regulaator,
- 50 kilomeetrit tunnis.

I.4.1.2. Käsikäigukastiga sõidukid

- I.4.1.2.1. – Käigukastis tuleb panna teine käik, kui sõiduk on kahe-, kolme- või neljakäiguline;
- I.4.1.2.2. – Käigukastis tuleb panna kolmas käik, kui kastis on rohkem kui neli käiku;
- I.4.1.2.3. – Kui ülekandel on topeltülekanne (jaotuskast või kahekiiruseline tagatelje koost), peab käigukast olema lülitatud asendisse, mis võimaldab sõiduki suurima kiiruse.

Sõiduk läheneb joonele AA' ühtlase kiirusega, mis vastab järgmisest kolmest kiirusest madalaimale:

- mootori pöörlemiskiirus võrdub kolmveerandiga mootori pöörlemiskiirusest, millega saavutatakse maksimaalne võimsus,
- mootori pöörlemiskiirus võrdub kolmveerandiga mootori pöörlemiskiirusest, mida võimaldab pöörlemissageduse regulaator,
- 50 kilomeetrit tunnis.

I.4.1.3. Automaatkäigukastiga sõidukid

Sõiduk läheneb joonele AA' ühtlase kiirusega, mis vastab järgmisest kolmest kiirusest madalaimale:

- 50 kilomeetrit tunnis,
- kolmveerand maksimaalsest kiirusest.

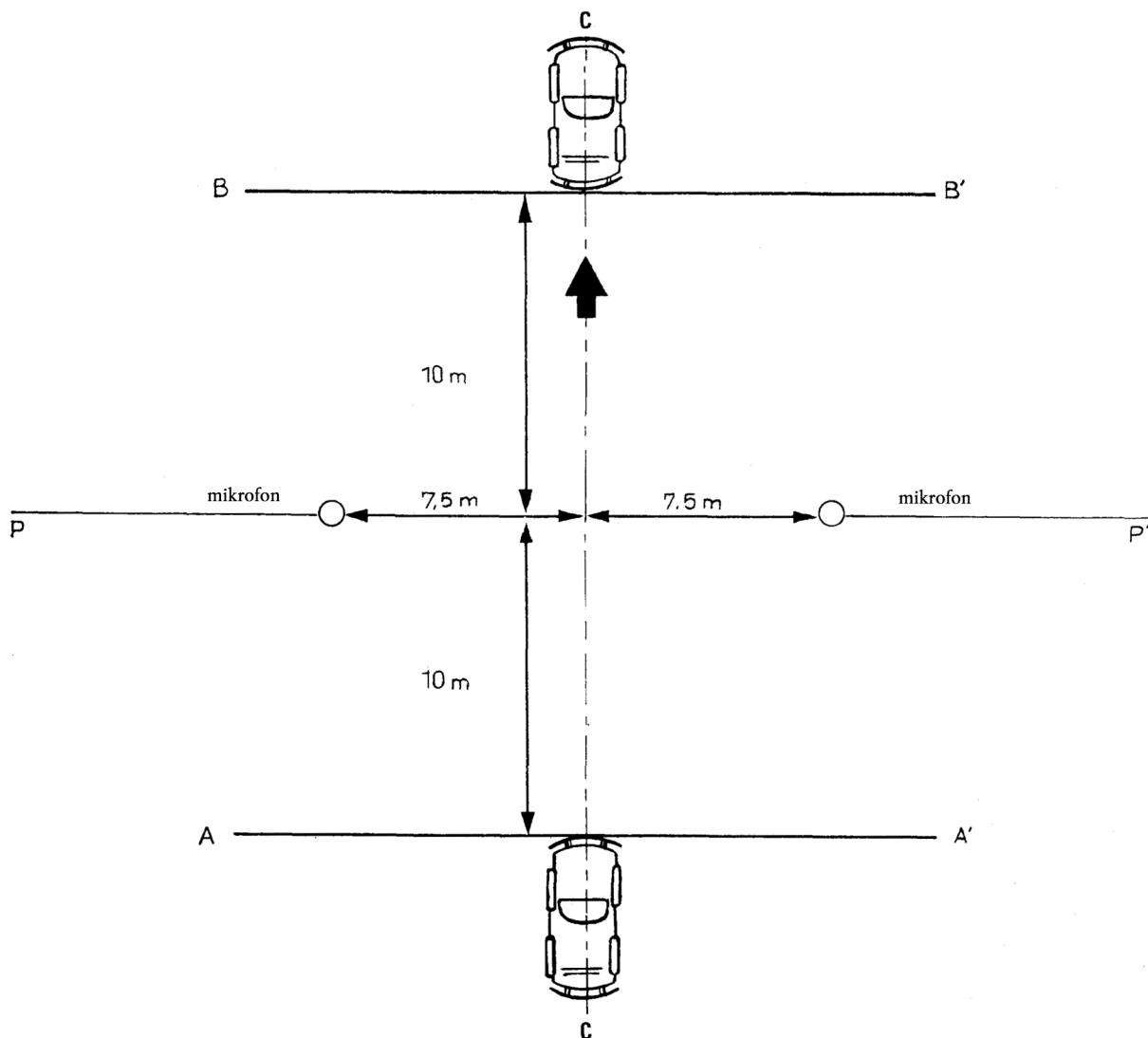
Kui on võimalik valida, tuleb kasutada linnasõidu "normaalasendit".

I.4.1.4. Tulemuste tõlgendamine

- I.4.1.4.1. Võtmaks arvesse mõõtevahendite ebatäpsusi, määratakse iga mõõtmise tulemus nii, et näidust lahutatakse 1 db (A).
- I.4.1.4.2. Mõõtmised loetakse kehtivaks, kui kahe järjestikuse samal pool sõidukit tehtud mõõtmiste erinevus ei ületa 2 db (A).
- I.4.1.4.3. Katsetulemuseks on suurim mõõdetud müratase. Kui tulemus ületab 1 db (A) võrra kontrollitava sõiduki kategooria lubatud maksimaalset mürataset, tehakse veel kaks mõõtmist. Selliselt tehtud neljast mõõtmisest kolm peavad mahtuma ettenähtud piiridesse.

(¹) Kui sõidukil on haagis või poolhaagis, ei võeta neid joone BB' ületamisel arvesse.

Liikuvate sõidukite mõõteasendid

Joonis 1

I.4.2. Seisvate sõidukite müra mõõtmine

I.4.2.1. Müramõõtuuri asukoht

Mõõtmised tehakse punktis X (joonis 2) 7 meetri kaugusel sõiduki lähimast pinnast.

Mikrofon asub 1,2 m kõrgusel maapinnast.

I.4.2.2. Mõõtmiste arv

Tehakse vähemalt kaks mõõtmist.

I.4.2.3. Sõiduki katsetamise tingimused

Pöörlemissageduse regulaatorita sõiduki mootor töötab kolmveerand pöõretel, mille juures vastavalt tootjale saavutatakse maksimaalne võimsus. Mootori pöõrete kiirust mõõdetakse iseseisva mõõteriistaga, näiteks rullikaluse ja tahhomeetriga. Kui mootoril on pöõrlemissageduse regulaator, mis takistab mootoril ületamast maksimaalse võimsuse kiirust, töötab mootor pöõrlemissageduse regulaatori lubatud maksimaalse kiirusega.

Enne mõõtmist peab mootor saavutama normaalse töötemperatuuri.

I.4.2.4. Tulemuste tõlgendamine

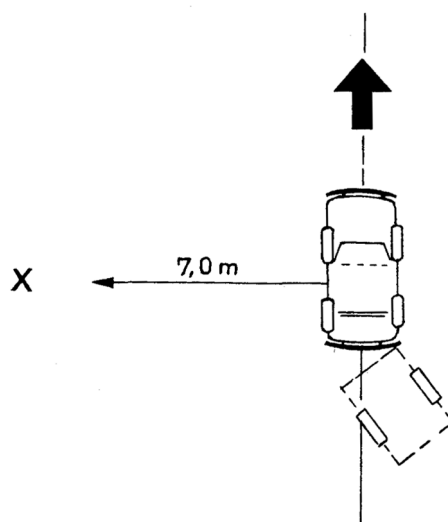
Kõik registreeritud mürataseme näidud esitatakse katseprotokollis.

Kui võimalik, näidatakse ära ka meetod, mida kasutati mootori võimsuse arvutamiseks. Samuti tuleb esitada andmed sõiduki koormatuse kohta.

Mõõtmised loetakse kehtivaks, kui kahe järjestikuse samal pool sõidukit tehtud mõõtmiste erinevus ei ületa 2 db (A).

Mõõtmistulemuseks on maksimaalne registreeritud näit.

Seisvate sõidukite mõõteasendid

Joonis 2

II. HEITGAASISÜSTEEM (SUMMUTI)

II.1. Kui sõidukile on paigaldatud väljalaske müra vähendamiseks seade (summuti), kohaldatakse II punkti nõudeid. Kui mootori sisselase on varustatud õhufiltriga, mis on vajalik lubatud mürataseme tagamiseks, loetakse filtrit summuti osaks ja selle filtri suhtes kohaldatakse samuti II punkti nõudeid.

II.2. Sõiduki tüübikinnitustunnistusele lisatakse heitgaasisüsteemi joonis.

II.3. Summutile peab olema selgesti loetavalt ja kustumatult märgitud selle mudel ja tüüp.

II.4. Summutite konstruktsioonis on lubatud kasutada kiulist absorbeerivat materjali ainult siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

II.4.1. Kiulist absorbeerivat materjali ei tohi asetada nendesse summuti osadesse, mida läbivad gaasid.

II.4.2. Kohased seadmed peavad summuti kasutamisel tagama kiulise absorbeeriva materjali püsimise kogu aeg omal kohal.

II.4.3. Kiuline absorbeeriv materjal peab taluma vähemalt sellist temperatuuri, mis on 20 % kõrgem summuti tipirakonnas, kus kiuline absorbeeriv materjal asub, esineda võivast töötemperatuurist.